

Чурапчыга күн тахсар!

САНА ОЛОХ

12+

2021 сыл
Ыам ыйын
14 күнэ
бээтинсэ
№ 34
(11787)

Чурапчы улуунун хаһыата • ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР • sanaoloh

бээтинсэ Ыам ыйын 14> субуота Ыам ыйын 15> баскыһыанньа Ыам ыйын 16> бэнидиэнньик Ыам ыйын 17> оптуорунньук Ыам ыйын 18> сэрэдэ Ыам ыйын 19> чэппиэр Ыам ыйын 20

---НОВОСТИ РЕСПУБЛИКИ---

Айсен Николаев провел заседание республиканского оперштаба

12 мая, Глава Якутии Айсен Николаев провел заседание республиканского оперштаба. Об этом сообщил пресс-секретарь Главы республики Афанасий Ноев.

Айсен Николаев заострил внимание на несоблюдение действующих ограничительных мер со стороны предприятий торговли, на слабое проведение дезинфекции общественных пространств, общественного транспорта, на нарушение масочного режима и социального дистанцирования.

Ил Дархан подчеркнул, что во многом именно элементарное несоблюдение мер профилактики является главной причиной роста заболеваемости коронавирусной инфекцией.

Ольга Балабкина, вице-премьер Якутии, проинформировала о текущей эпидобстановке в районах, в которых наблюдается высокий рост заболеваемости. На местах принимаются оперативные меры по противодействию вирусу.

Отмечено, что разворачиваются дополнительные койки для ковидных больных в Якутске, в центральных районных больницах.

Сегодня от коронавируса свободны 14 районов Якутии, тем не менее, по словам Ольги Балабкиной, вызывает беспокойство выявление единичных случаев в Верхоянском и Оймяконском улусах. Каждый случай отслеживается до конца.

Принимаются меры по усилению работы административных комиссий с привлечением правоохранительных органов.

Ольга Балабкина отметила, что в целом эпидситуация

в регионе находится под контролем.

Елена Борисова, министр здравоохранения Якутии, добавила, что ресурсы по наращиванию коек, по медицинским кадрам в республике имеются.

Растет заболеваемость среди беременных женщин. В данное время болеют 59 женщин, есть тяжелые случаи.

Министр отметила рост заболеваемости среди детей, особенно в возрастной группе от 7 до 14 лет.

Продолжается вакцинация. Всего провакцинировано 113 299 человек, из них 91 513 человек прошли полный курс, в том числе более 29 тысяч пожилых якутян. Темпы вакцинации среди старшего поколения растут.

Всего в Якутию поступило более 136 тысяч доз вакцин против коронавируса.

Маргарита Игнатова, главный санитарный врач по РС(Я), обратила внимание на рост заболеваемости среди офисных работников. Предложила рекомендовать работодателям перевод сотрудников на дистанционный формат работы, также внести дополнительные ограничительные меры по проведению массовых мероприятий, по деятельности досуговых и развлекательных заведений, в том числе детских.

Владимир Прокопенко, министр МВД по РС(Я), проинформировал о том, что за последнюю неделю проведено более пяти тысяч разъяснительных бесед с гражданами по соблюдению ограничительных мер. 136 человек привлечены к ответственности за нарушение данных мер, также выявлен факт проведения концерта юридическим лицом с участием зрителей в количестве более 100 человек.

Ежедневно 140 полицейских осуществляют контроль за соблюдением масочного режима, проводится проверка по соблюдению режима среди амбулаторных больных, выявлено 14 нарушений.

Завершая заседание республиканского оперштаба, Айсен Николаев особо подчеркнул, что необходимо в первую очередь соблюдать уже действующие ограничительные меры, принципиально усилить дезинфекцию в оптовых базах, в общественных местах и общественном транспорте, строго соблюдать масочный режим и социальное дистанцирование.

Пресс-служба Главы Республики Саха (Якутия) и Правительства Республики Саха (Якутия).
Фото Андрея Сорокина.

---УЛУУСКА -- БУ КҮННЭРГЭ---

«Ростелеком» Чурапчытаабы салаатын начаалынньыга ананна

Бу туһунан улуус баһылыга Андрей Ноговицын бэнидиэнньиктээби планеркатыгар билиһиннэрдэ. Саҥа начаалынньыгынан Улахан Күөлтэн төрүттээх биир дойдулаахпыт Василий Николаевич Платонов ананна.

Василий Платонов бу иннинэ 15 сыл устата Уус Алданга линейнэй-техническэй сыах начаалынньыгынан үлэлээбит. Чурапчыга оччолорго «Сахателекомна» инженеринэн үлэлии сылдьыбыт.

Кэргэннээх, үс оҕолоох.

Үөрэбэ: Сибээс техникума, Сибиридээби судаарыстыбаннай университет Хабаровскайдаабы филиала, Байкальскайдаабы судаарыстыбаннай экономика уонна быраап университета.

Санатан эттэххэ, өр сылларга начаалынньыктаабыт, сибээс сайдыытыгар үгүс кылаатын киллэрбит Светлана Васильева бочуоттаах сынньаланна барбыта.

«СО» кэр.

Суһал ыстаап дьаһала

Чурапчы улуунун баһылыгын 1-кы солбуйааччы Алексей Ноговицын бэрэссэдээтэллээх, 17 киһилээх улуус суһал ыстааба оройуонга коронавирус тарбанытыттан сэрэтэр сыаллаах 14 нүөмэрдээх дьаһала табыста.

Онно этиллэринэн, Чурапчы улууһугар ыары тарбаныта ыарахан эпидемиологической быһыыны үөскэпитинэн, Семен Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолата, Иван Павлов аатынан Чурапчы орто оскуолата, Степан Макаров аатынан Чурапчы гимназията, Гавриил Протоудьяконов аатынан Алабар орто оскуолата, Семен Флегонтов аатынан Хадаар орто оскуолата, Тихон Каженкин аатынан Арыылаах орто оскуолата, Дмитрий Красильников аатынан Мугудай орто оскуолата, Василий Яковлев-Далан аатынан Кытаанах орто оскуолата, Афанасий Илларионов аатынан Хайахсыт орто оскуолата 1-гы кылаастан 8-с уонна 10-с кылаастарыгар 2021 сыл ыам ыйын 11 күнүттэн 15 күнүгэр диэри дистанционнай үөрэхтээһингэ көһөллөр. Тохсус уонна уон биирис кылаастар үрдүттэн үөрэнэр кэмнэригэр, Роспотребнадзор ирдэбиллэригэр сөп түбэһиннэрэн, оскуола салалтата үөрэххэ уонна консультацияларга эбии бэлэмнэниилэргэ сөптөөх усуллубуйаны тэрийэллэр. Өрөспүүбүлүкэ суһал ыстаабын көнүлэ суох маассабай тэрээһиннэри нэһилиэккэ, оройуонга, өрөспүүбүлүкэ тас өттүгэр

тийэ ытталлара булгуччу бобуллар. Үөрэби түмүктүүр отчуоттуур кэнсиэрдэр, күрэхтэһиилэр, выпускной кизэлэр бука барылар дистанционнай (онлайн) көрүнүнэн ытыллаллара этиллэр.

Ону таһынан оскуолаба эбии ыалдьыбыт үөрэнээччи эбэтэр үлэһит анаалына бигэргэннэбинэ, анал дьаһал тахсыар диэри үөрэби, үлэни тутта тохтоторго диэн этиллэр.

СӨ Ил Дарханын быраап аакталырынан бигэргэммит 65 саастарыттан үөһэ саастаах, хроническай ыарыылаах уонна иммуносупрессиялаах

үлэһиттэри дистанционнай эрэсимнэ көһөрөргө эбэтэр оннук кыаллыбат түбэлтэтигэр уопускаба ытарга. Манна сигэнэн эттэххэ, өскөтүн үөһэ ааттаммыт үлэһит үлэбэ тахсытыгар лабораторнай анаалына ПЦР уонна ИХА түмүгүнэн үчүгэй буоллабына, үлэтигэр тахсара көнүллэнэр диэн этиллэр.

Мантан салгы улуускиинигэр уонна нэһиликтэргэ өрөспүүбүлүкэ араас улуустарыттан сааскы булка кэлиилэрэ булгуччу бобулларын, волонтердар биирдиилээн дьонно, тэрилтэлэргэ ыарыттан сэрэтэр сыаллаах листовкалары тарбатылара күүһүрүүхтээгин, култуура үлэһиттэрэ уулуссаба санатар колонкаларынан уонна массыынаба электромегафоннары олордунан, дьонно-сэргэбэ өйдөтүү үлэтин ытыахтаахтарын, урбаанньыттар ыаллы сытар Мэнэ Ханалас улууһугар ыарахан быһыы-майгы үөскэбитинэн, кууһунан атылаһар баазаларга санитарнай-эпидемиологической быраабылалары тутуһуохтаахтарын туһунан суруллар.

Мантан иннэ улуус дьаһалтатын хамыһыһыата (В.С. Никитина), Чурапчы улуунун Исдьыала уорганын отдела (И.Д. Свинобоев), СӨ Таатта уонна Чурапчы улуустарын Роспотребнадзор бырабылыанньата (Т.И. Кузьмина) холбоһуктаах коронавирустан сэрэтэр сыаллаах, дьон-сэргэ, тэрилтэлэр эбэһэтэлини быраабылалары төһө тутуһалларын бэрэбиэркэлиир сыаллаах анал рейдэлэри ытталлара былааннар.

Сэмэн ЖЕНДРИНСКЭЙ.

--- ИЛ ДАРХАН НЭДИЭЛЭТЭ ---

Айсен Николаев үлэтин сүрүн түгэннэриттэн

Өрөспүүбүлүкэ Ил Дархана Айсен Сергеевич Николаев быйыл саас Саха сиригэр олохтоохторун кытта кэпсэтиилэриттэн сүрүн түгэннэри эһиэхэ билиһиннэрэбин.

Өрөспүүбүлүкэ күнүн көрсө СӨ аҕа баһылыга Айсен Николаев Саха тэлэбидэниһинэн, араадыһатынан аһаҕас эфиргэ тахсан, олохтоохтор ыйытыларыгар хоруйдаабыта. Икки чаас кэрингэ буолбут быһа биэригэ төлөпүнүнэн 150, OneClick Yakutia портал нөһүө итинэн биэри иннинэ 200-чэкэ ыйыты кирибитэ.

Хамсык ыары утары

— Хамсыкка, кырдык, олус ыарахан уонна тыһаһыннаах тургутууну аһан эрэбит. Аан дойдуга сүүһүнэн мөлүйөҥ киһи бу ыарыга хаптарда. Биһиэхэ дьаһ туробуттан 38 тыһыынча кэрингэ киһи ыарыйда, 598 киһи олохтон туораата. Билигин биһиги ыалдьааччы ахсаана элбээбэтин туһугар бары күүспүтүн ууруохтаахпыт. Арасыйаҕа балаһыанньа арыый даҕаны этэ эрэри, билигин ыары эмиэ элбээтэ. Онон хааччахтыыр мизэрэри күүскэ тутуһуу ирдэнэр буолла. Ыары баар, ордук аҕам саастаах дьонно харыстабыллаахтык сыһыаннаһахтаахпыт. Төһө кыалларынан, хамсыгы утары быһыыны ылыахпыт наада, — диэтэ өрөспүүбүлүкэ Ил Дархана.

Саха сиригэр Чэбдигири уон сыла

— Бу ыйаагы уһунуук уонна кичэллээхтик бэлэмнээбитим. Дьинэр, «Доруобуйа харыстабыла» национальнай бырайыак, 2021-2022 сылларга быраастары уонна мэдиссиинэ үлэһиттэрин бэлэмнээһингэ бөдөнсүтүү бырагыраамата бааллар. Ол гынан баран, дьон-сэргэ доруобуйа — бу биһиги саамай сүрүн хапытаалбыт диэн ситэри өйдүү иликтэр. Хас биридии киһи доруобуйатыгар кыһаныахтаах. Биһиги балыыһаҕа ыарыйдахпытна биһирдэ тиийэбит. Оттон киһи эрдэттэн доруобуйатыгар болҕомтотун ууруохтаах, чөл олобу тутуһуохтаах. Иккиннин, мэдиссиинэ эмиэ тосту уларытахтаах. Сана каадырдары бэлэмниэхтээхпит. Аны аһыыр аспытын эмиэ көрүнүөхтээхпит. Элбэх ыспартыбынай саала куоракка эрэ буолбакка, тыа сиригэр эмиэ баар буолуохтаах. Бу барыта биһир эрэ сылынан быһаарыллыбат үлэ. Инньэ

гынан, Чэбдигири 10 сылын биллэрбитим. Онон 2030 сылга Саха сиригэр нэһилиэнньэтин үйэтэ уһаан, киһи 80 сааһыгар тиийэрин ситиһи буолар. Биһиги дьоммут-сэргэбит доруобуйата тупсарыгар сөптөөх усулбууяны уонна мэдиссиинскэй көмөнү тэрийиэхтээхпит, — диэтэ Айсен Николаев.

Дойду аҕа баһылыгын Анал этиитэ

— Владимир Владимирович Путин киһи хапытаалын сайыннарыга улахан болҕомтотун уурар. Бэрэсидьиэн Арасыйаҕа демография боппуруоһун өссө төгүл бэлиэтээтэ. Ол курдук нэһилиэнньэ социальнай өттүнэн көмүскэллээх буолуохтаах, оҕолоох дьыа кэргэттэргэ судаарыстыба көмөтө үлэ сүрүн хайысхата буолуохтаах диэн эттэ. Бу өйөбүл туһунан Саха сиригэр олохтоохторо үөрэ иһиттибит. Биһиэхэ элбэх оҕолоох ыал үгүс.

Бэрэсидьиэн эрэгийиэннэр инфраструктураларын сайыннарыны тоһоболоон эппитин сэргии иһиттибит. Биһиги мань кэтэспипит ыраатта, мунньахтарга куруук туруорсабыт. Ол, дьэ, олоххо кириэринэн бүддьүөт кирэдьииттэрэ 15 сыл болдьохтоон 3 бырыһыанга бэриллэхтэрэ. Бу биһиги өрөспүүбүлүкэбит курдук эрэгийиэнгэ улахан суолталаах.

Аны сыыппараҕа көһүү туһунан бэлиэтээн эттэ. Ол курдук, 2024 сылга диэри судаарыстыбаннай уонна муниципальнай өнөлөр бары сыыппараҕа көһөн, дьон докумуон ылаары тэрилтэлэринэн сүүрбэккэ, барытын быһа интэринизитинэн ылар кыахтанабыта, — диэн эттэ Саха сиригэр салайааччыта.

Өлүөнэ муостата — болҕомто киинигэр

— 2021 сылтан Өлүөнэ муостатын тутуу саҕаланыаҕа диэн бүк эрэллээхпин. Саамай сүрүнэ — федеральнай үбүлээһингэ кирии быһаарылына. РФ Тырааныспарын министристибэтигэр муостаны тутууга тэхиниическэй сэбиэт үстэ ыытылына. Манькык кичэллик, ымпыгар-чымпыгар диэри хасыһан, өссө ханнык да тутууну кэлинни сылларга көрө иликтэр диэн мизэх кэпсээбиттэрэ. Бу — саамай сөп. Того диэтэр, бу ураты, ханна да суох кытаанах килимэттээх сиргэ тутуллар муоста 3 килэммитир 100 мизтэрэ уһуннаах буоларын таһынан, ити муостаҕа кириигэ уонча килэммитирдээх суол тутуллуохтаах, — диэн быһаарда өрөспүүбүлүкэ аҕа баһылыга.

Киин куорат сайдар кэскилэ

— Дьокуускай куорат төрүттэммитэ 2032 сылга — 400 сыла. Онон диэри сайыннары туһунан ыйааҕым бэлэмнэнэн, сылигэ ситэн эрэр. Ол гынан баран, куораты сайыннары үлэтэ бүгүнтүтэн саҕаланыахтаах. Онон СӨ Бырабыыталыстыбата үбүлээһин кээмэйин улаатыннарда. Бу соторууга куорат сана баһылыгын Евгений Григорьевы кытары көрсөн кэпсэттибит. Онон олорор дьыллар тиэргэннэрин тупсаран оноруу туһунан этии киллэрдим. Бу манна анаан эбии 150 мөлүйөҥ солкуобай көрүллүбэ. Ити бырагыраама үс сыллаах буолуоҕа. Оччотугар дьыллар тастарыгар аспаал уурулуоҕа, оҕо былаһааккалар баар буолуоҕа. 2023 сыл бүтүүтэ сүүсчэкэ дьыа тиэргэнэ тупсуоҕа, — диэн бэлиэтээтэ өрөспүүбүлүкэ салайааччыта.

Саха сиригэр гаастааһын үлэтэ

— «Сибирь күүһэ» гаас турбата Ленскэй, Өлүөхүмэ, Алдан, Нерюнгри оройуоннарын нэһилиэнньэлээх пууннара гааска холбонолоругар көмө буолуоҕа. 2020 сылга Өлүөхүмэ уонна Чульман ситимнэрин бырайыактааһын түмүктэммитэ. Билигин Алдан оройуонугар оннук үлэ ыытыллар. Бырайыагын, үбүн-харчытын докумуона оноруллубутун кэнниттэн, судаарыстыбаннай эспэртиисэни ааһыы түһүмэҕэ саҕаланыаҕа. Эспэртиисэни ааспыт кэнниттэн «Газпром» үлэтин саҕалыаҕа.

Мань таһынан «Газпром» тыа сиригэр гаастааһынга салгы үлэлиэхтээх. Ханалас улуунун Хачыкаатыгар эһиилгиттэн хочуолунай убатыллыбыт гааска көһөрүү туһунан соруудахтаатым. Барыта этэнгэ аастабына, атын да нэһиликтэргэ хочуолунайдары итинник ньымаҕа көһөрүүхпүт, — диэтэ регион аҕа баһылыга.

Кэбээйи суолун хоруйа

— «Куттала суох уонна хаачыстыбалаах айан суоллара» национальнай бырайыак көмөтүнэн, отучча сыл устата тутуллубут «Кэбээйи» суолун түмүктээтибит. Урукку өттүгэр Кэбээйиттэн Дьокуускайга диэри хас да күн айаннаан кэлэр буоллахтарына, билигин биэс чааһынан тиийэр кыахтанналар, онтон олус диэн үөрэбин.

Кэбээйилэр боппуруоһу сөпкө туруораллар. Тутуу тохтоон хаалбакка, салгы атын нэһилиэнньэлээх пууннарга диэри ытыллыахтаах, — диэн Ил Дархан хоруйдаата.

Хаарбах дьыттан көһөрүү

— Биһиги өрөспүүбүлүкэбитигэр хаарбах туркутаах дьыа ахсаана олус элбэх. Уопсайа биһир мөлүйөҥ кыбадыраатынай мизтэрэ иэннээх дьыттан дьону көһөрүүхтээхпит. Бырагыраама өрөспүүбүлүкэ үрдүнэн ыытыллар. Ол гынан баран, усулбууята уонна ирдэбилэ араастаһар. 2025 сыл балаһан ыйыгар диэри хаарбах дьыаҕа олороччу дьон бары санаҕа көһүөхтээхтэр. Билигин РФ Бырабыыталыстыбата бырагырааманы өссө эрдэ киллэрэр туһунан этэн турар. Бу, бастатан туран, тутуу хампааньаларын кыабыттан тутулуктаах, — диэн Айсен Николаев тоһоболоон эттэ.

Ойуур баһаара — сүрүн боппуруос

— Кэнники сылларга Арктика оройуоннарыгар ойуур баһаара элбээбитэ долгутар. Онон Дьааны Баатаҕайыгар отут үлэһиттээх «Авиалесоохрана» арктической киинэ тэриллэн, ойуур уотун умуруорууга үлэлиэхтэрэ. Туһааннаах ыйаахха илии баттаабытым. Быйыл уоту умуруорууга бүддьүөттэн 800 мөлүйөҥ солкуобай тырыллыахтаах, — диэн түмүктээтэ өрөспүүбүлүкэ Ил Дархана Айсен Николаев.

Күндү дьоммут! Ыам ыйын ортото дьыа кэргэн күнэ үүнүбэ, онон хас биридиигит холумтаныгар үөрүү-көтүү, үлэттэн дуоһуйуу, ситиһи өрөгөйө үксүү туруохтун!

Афанасий НОЕВ,
Ил Дархан пресс-сэкиртээрэ.

--- АЙЫЛҔА ХАРЫСТАБЫЛА ---

ОЙУУР БАҔААРЫТТАН СЭРЭХТЭЭХ БУОЛУОХХА!

Сыллата сайынны, күһүңнү ыйдарга ойуур баһаара турааччы. Баһаары таһаарбат, уот турдабына умуруорар дьаһаллар эрдэттэн бэлэмнэнэллэр, сэрэхтээх буолууга өйдөтөр үлэлэр, араас тэрээһиннэр буолуоталыыллар. Эрдээксийэ ойуур хаһаайыстыбатын Чурапчытаагы филиалын салайааччыта Василий Степанов сылдьан, быйылгы сезонга ойуур баһаарыттан сэрэхтээх буолууга бэлэмнэни туһунан билиһиннэрдэ.

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Айылҕа харыстабылыгар министриэ Сахаамин Афанасьев бирикээһинэн, Саха сиригэр ыам ыйын 11 күнүттэн ойуур баһаарыттан сэрэхтээх буолуу сезона аһылына. Барыта Саха сиригэр үрдүнэн 1 мөл. 68 тыһ. 366 гектар ойуур пуондата баар. Итиннэ баһаар тахсыбатын туһугар бэлэмнэни үлэлэрэ ыытылыннар.

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Бырабыыталыстыбата кулун тутар 2 күнүгэр 166 №-дээх «2021 сылга Саха Өрөспүүбүлүкэтин территориятыгар ойууру баһаартан харыстааһын туһунан» дьаһал таһаарыллыбыта. Итиннэ олобуран, улуус дьаһалтата 2021 сыл кулун тутар 30 күнүгэр тустаах дьаһалы таһаарбыта. Ойуур баһаарын умуруорууга былаан оноруллан, министриэстибэнэн,

улуус дьаһалтатынан бигэргэммитэ. Итиннэ ойуур баһаара турар түбэлтэтигэр кимнээх төһө тиэһиникэни, киһини, туттар тэриллэри, о. д. а. бэлэмнииллэрэ, туох дьайыыны онороллоро былааннанан турар. Улууспут дьаһалтатыгар, улуустаагы ойуур хаһаайыстыбатыгар суһал ыстааптар тэриллэн үлэлииллэр.

“Якутлесресурс” тэрилтэ Чурапчытаагы филиала баһаары умуруорууга төһө бэлэмнээбэр бэрэбиэркэ ыытыллыбыта. Баһаары утары үлэлээһингэ бэлэмнэр диэн түмүк оноруллубута. Лесничество иһинэн диспетчерскэй сулуоспа үлэлиир. Бу күннэргэ Дирингэ уот турбутун умуруорбуттар. Улуустаагы айылҕа харыстыбылын иниспексийэтэ, лесничество, ЫБМС, БКДС, хонтуруоллуур сулуоспа үлэһиттэрэ нэһиликтэргэ сылдьан баһаартан сэрэхтээх буолууга үлэлэри ыытылар.

Кураан сайын буолара билиннэ. Онон уот турар куттала күһүрдэ. Айылҕаҕа сылдьыыга аһаҕас уоту туттар көнүллэммитин өссө төгүл сэрэтэбит. Иитэн-аһатан олорор Ийэ айылҕабытын харыстыабын, баһаартан сэрэхтээх буолуобун!

Алексей СЛЕПЦОВ.

ТИЭРГЭН

Дьиз кэргэннэ аналлаах сыһыары

Убаастабыллаах улууспут олохтоохторо!

Үгэс быһыытынан, улууспутугар Норуоттар икки ардыларынаабы Дьиз кэргэн күнүн бэлиэтиир үтүө дьаһаллар чэрчилэринэн, Чурапчы улуунун дьаһалтатын уонна дьокутааттарын, дьонун-сэргэтин аатыттан барыгытын итиитик-истинник эбэрдэлиибит!

Ханнык бабарар кэмнэ бүтүн уопастыба сайдыытыгар дьиз кэргэн суолтата, үөрүйэсэ бастакы миэстэсэ турар. Ыал духубунай уонна өй-санаа өттүнэн ситэри буоллабына, уопастыба бигэ тирэхтээх буолар. Билигин судаарыстыба өттүттэн элбэх оҕолоох, көмөҕө наадылар дьиз кэргэннэргэ араас хайысхалаах өйбүл көрүллэр буолла. Маны барытын табатык, дьүөрэлиити тутан, хас биридди дьиз кэргэн оҕону иитиһэ, сизэр-майгы олохсуйуугар, оҕо киһи буолан тахсарыгар кыһамньытын ууран, кэскиллээх олобу салгыах, сайыннарыах тустаах. Бу кэрэ бырааһынньык

өйдөбүлэ биир эрэ күннэ түмүллүбэккэ, хас биридди ыал салгыы сайдан, тирэбүрэн иһэригэр төһүү буолар дириҥ суолталаах. Маныаха кэскиллээх үлэ-хамнас торумнанан ытытылаахтаах. Бу күн улууспут бары дьиз кэргэнигэр эйэни уонна өйдөһүүнү, чэгиэн доруобуйаны бабарарыт!

Дьиз кэргэн – дойду сүрүн баайа буоларын билинэн туран, биир дойдулаахтарбытыгар туруктаах олобу, этэннэ буолууну бабарарыт!

**Андрей НОГОВИЦЫН,
Чурапчы улуунун баһылыга,
Афанасий ЗАХАРОВ,**

улуус дьокутааттарын Сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ.

Киһиэхэ бу олоххо саамай күндүтэ – дьиз кэргэнэ. Дьиз кэргэн диэн өйдөбүлгэ киһиэхэ тутта харабар куруук аргаччылыыр, көмө, өйбүл буолар саамай чугас, күндү дьонно – төрөппүттэрэ, биригэ төрөөбүттэрэ, эбэтэ, эһэтэ, кэргэнэ, оҕолоро кэстөллөр. Дьиз кэргэн – биһиги куруук харыстыыр, бүөбүйдиир тирэхпит, дурдабыт-хаххабыт. Иллээх-эйэлээх, бэйэ-бэйэс өйдөһүү, ытыктабыл олохсуйбут, чөл туруктаах ыалыгар оҕо бэйэтигэр эрэллээх, олоххо сыаллаах-соруктаах, дьонно үтүө, истин сыһаннаах буола улаатар диэн куруук этэллэр. Маны тэнэ оҕо майгыта-сигилитэ чочулларыгар дьиз кэргэн айылбаҕа сыһыана быһаччы сабыдыаллаах. Бэйэбит да, оҕолор олохпут, күннээҕи дьарыкпыт барыта айылбаны кытта ыкса сибээстээх.

Бүгүҥнү «Тиэргэн» сыһыарыга Төлөй нэһилиэгин биир көхтөөх олохтооҕо, үс оҕо күн күбэй ийэтэ Снежана Егоровна Попова ыалдыттыыр. Кини Төлөйдөөҕү почта начаалынньыгынан, «Төрүт» түөлбө салайааччытынан таһаарылаахтык үлэлиир. Снежана бүтүүн дьиз кэргэнинэн күүһү, хааһы сөбүлээн иитэллэр.

- **Снежана Егоровна, хаһаанньыттан бу көтөрдөрү иитэбүтү?**

- Кус, хаас ииппиттэ номнуо түөрт сыл буолла. Эрим Иван Петрович Ходотан уруккуттан интэриэһиргир дьарыга. Биир үтүө күн интэриниэт ситимигэр инкубатор атылланарын көрөн, почтанан сакаастаабыта. Онтон дьонтон ыйытан, сүбэлэтэн араас сиртэн - Дьокускайтан, Ханаластан, Тааттаттан, Мэнэ Ханаластан сымыыттары атыласпыппыт. Аан бастаан куурусса сымыытын таһааран боруобалаан көрбүппүт. Онтон дьэ, кус, онтон хаас.

- **Хас кустааххыты-хаастааххыты?**

- Билигин 3 хаас, 16 кус, 9 куурусса уонна 3 бөтүүк баар. Эбии күүһү, хааһы таһаарыахтаахпыт. Олунньуга тахсыбыт чопчуускаларбыт бу сайын сана сымыыттаахтар. Былырынны кууруссалар сангарды сымыытты сылдыллар. Билигин кустарбыт, хаастарбыт эмиэ сымыыттыллар. Уопсайынан, көтөрдөр бары 100% сымыыты биэрэллэр. Кус, хаас сымыыттарын үксүгэр аска туттабыт. Улахан уолум Дьулустан бискибит, туорт астыырын сөбүлүүр. Кини этэринэн, хаас сымыыта

Дьиз көтөрүн иитэр Төлөй ыала

бискибииккэ олус үчүгэй. Тиэстэ быдан үллэр диир.

- **Куурусса ханнык боруодатын иитэбүтү?**

- Араас боруоданы иитэн көрбүппүт: леггорн, голошейка, брама. Сымыыттыырынан леггорн боруода үчүгэй эбит.

- **Сымыыт атыылаан, эбии дохуот онгостооччугут дуо?**

- Суох. Инкубаторга анаан, наадылар дьонно кус сымыыта атыылы сылдыбыппыт. Кэнники элбээтэбинэ атыылаахпыт. Билигин бэйэбитигэр эрэ сөптөөбү иитэбит.

- **Дьиз көтөрө хайдах усулуобуйаны эрэйрү?**

- Кыһынны бириэмэсэ хотонно иитэбит. Анал аһылыгынан аһатабыт. Куурусса сымыыта 37,8° кыраадыска сытыахтаах. 21 күнүнэн тахсар. Оттон кус 28 күнүнэн тахсар. Бастакы 1-7 күннэ 38°, 8-25 күнүгэр 37,8°, 26-28 күнүгэр 37,5° кыраадыс буолуохтаах. Хаас 30 күнүнэн тахсар. Сүрүн кыраадыһа - 37,8°, 28-30 күнүгэр 37,5° буолуохтаах. Салгын сиигин эмиэ көрөн, күнүнэн уларытан иһэбит.

Кус элбэх ууга наадылар, хаас сайын от сиirin сөбүлүүр. Сайын барыларын оттуур алааспыт күөлүгэр ытан кэбиһэбит. Күүһү хомуйабыт. Саас муус устар ый бүтүүтэ таһырдыа таһаарабыт. Улахаттары бэс ыйыгар күөлгэ ытабыт. Кыралар инкубатор оҕолоро буолан, инчэйдилэр да, тутта өлөллөр. Көмүскүүр сыалара суох буолар.

- **Кимтэн сүбэлэтээччигитү?**

- Араас туһалаах сүбэлэри интэриниэттэн эбэтэр «Бассапка» анал туһааннаах бөлөххө ааҕааччыбыт.

- **Өссө итилэри таһынан тугу иитэбүт?**

- Сылгы уонна сүөһү иитэбит.

- **Аны бэйэн уонна дьиз кэргэниг туһунан билиһиннэрэ түһүөт дуо?**

- Мийн Булун улуунун Күүһү нэһилиэгэр төрөөбүтүм. Ол эрэри оҕо сааһым Ньурба Антоновкага ааспыта. Онно оскуоланы бүтэрбитим. 2004 сыллаахха Төлөйгө кийиит буолан кэлбитим. Кэргэним Иван – фермер. Үс оҕолоохпут. Төлөй орто оскуолатыгар Аида 9-с, Дьулустан 7-с, Айдын 2-с кылаастарга үчүгэйдик үөрэнэллэр. Аҕабыт 2013 сыллаахха «Сана саҕалааччы фермер» грантын ылан, таһаарылаахтык үлэлиир-хамсыыр. Бултуурун сөбүлүүр. Бэйэм нэһиликкэ ытыллар култуурунай тэрээһиннэргэ кыттабын.

- **Эр дьонно сааскы булт кэмэ саҕаланна.**

Бэйэбит кус иитэр буоллаххытына, аҕабыт куска сылдыар дуо?

- Сылдыар. Күүһү, хааһын илдэ кустуу барбыта.

- **Оҕолор көтөрдөрү төһө интэриэһиргээн көрсөллөрү?**

- Сөбүлүүллэр. Оҕолорбутун кыра эрдэхтэриттэн бэйэбитин кытта ханнык бабарар үлэсэ илдэ сылдыан, кинилэргэ сөптөөх үлэни булан көмөлөһүннэрэбит. Билигин бэйэлэрэ баҕа өттүлэринэн куруук илии-атах буолаллар. Улахан уол алын кылааска үөрэнэ сылдыан, кус туһунан дакылаат ааҕан, бастакы миэстэни ылан турардаах. Былырыын от хаачыстыбатын туһунан дакылаатынан бүтүн Арасыйатааҕы, өрөспүүбүлүкэтээби, улуустааҕы кэмпириэнсийэлэргэ ситиһиилээхтик кыттыбыта. Кыһым начаалынай оскуолаҕа үөрэнэр кэмигэр ынах туһунан дакылаатынан улуустааҕы, оскуолатааҕы научнай-чинчийэр кэмпириэнсийэлэргэ эмиэ ситиһиилээхтик кыттыбыта. Кыра уолууһуурын сөбүлүүр, эмиэ араас куонкурустарга ситиһиилээхтик кыттар.

- **Дьиз кэргэнинэн тугу үгэстээххитү?**

- Бырааһынньыктары дьиз кэргэнинэн хайаан да бэлиэтиибит. Бири да көтүппэппит, оннооҕор атын омуктар бэлиэ дааталарын - Хэллоун, Пасха бырааһынньыктарын бэлиэтээччибит. Оҕолор уһун өрөбүллэригэр бары куоракка киирэн күүлэйдээччибит. Ньюкулунна хайаан да айылбаҕа тахсан мундулубут. Оҕолорбут бырааһынньыктары үөрэ күүтэллэр. Улаатан, ас астаһар буолан, бырааһынньык остуолун түргэнник тардабыт.

- **Бэйэн тугу хоббилааххыны?**

- Иллэн кэммэр эбии дохуот онгостон, кырааан иистэнэрбин сөбүлүүбүн. Сакааска араас кэтиллэр танастары, кыра кыргыттарга бырааһынньыктааҕы мааны былааччыалары тигэрбин ордоробун. Түүлээҕи тиклэппин, оттон сизлинэн дьарыктанан көрө иликпин. Соробор күрүчүгүнэн баайабын. Бастакы оҕобут хата, кыыс буолан, кинини кизгэтэн таньынарар баҕаттан баайарга, иистэнэргэ бэйэм үөрэммитим.

- **Аны туран, нэһилиэк биир бастын уопастыбанньыга эбикин. Быыл "Түөлбэ бастын салайааччыта-2020" үрдүк ааты ылбыккын. Түөлбэн, уопастыбаннай олобун туһунан билиһиннэр эрэ.**

- Төлөй саамай кырдыаҕас «Төрүт» диэн түөлбэтигэр салайааччынан үлэлэбитим икки сылтан орто. Түөлбэм дьонно араас тэрээһиннэргэ, күрэхтэргэ көхтөөхтүк кытталлар, куруук миэстэлэһэллэр.

«Кэскилээнэ» дьахтар Сэбиэтигэр биэс сыл бэрэссэдээтэли солбуйааччынан үлэлэтим. Быыл сана састаап талылынна.

- **Улуус олохтоохторугар тугу баҕарыан этэй?**

- Кэлэн иһэр Аан дойдутааҕы дьиз кэргэн күнүнэн эбэрдэлиибин. Дьоллоох дьиз кэргэн төрүөтэ - иллээх уонна эйэлээх буолуу. Онон өрүү иллээх, эйэлээх буолун. Бары чэгиэн-чэбдик сылдьынт!

- **Снежана Егоровна, истин кэпсээнин иһин махтанабын. Эһиги дьиз кэргэннэ чэгиэн доруобуйаны, дэлэй үбү-харчыны, өлгөм үүнүүнү бабарарыт! Түбүктээх үлэбит үтүө түмүктэрдээх буоллун!**

Сыһыарыны бэлэмнээтэ Марфа ПЕТРОВА.

--- ТЫА ХАҢААЙЫСТЫБАТА ---

ҮҮТҮ СОБОТУОПКАЛААҢЫН БЫЛААНА АҢАРА ТОЛОРУЛЛАР

Улууспутугар үүтү, эти соботуопкалааһынынан, итинтэн ылыллар бородууксуйаларынан н э һ и л и э н н ь э н и хаачыйар “Чурапчы” ТХПК бырабылыанһатын бэрэссэдээтэлэ Николай Аржаков салайар тэрилтэтин билинги үлэлэрин билиһиннэрэр:

Үүтү соботуопкалааһынга быйылгы былаан – 5265 туонна. Ити –былырынныттан кыра. Билинги туругунан, былаан 78,9 туоннанан аһара толоруллан иһэр. Итиннэ төрүөх элбэҕэ быһаарар оруолланна. Сүөһүлээхтэр ким төбөтүгэр, ким үүт туттарыытыгар харчы ыталларын быһаарынан, үлэлэрин онно олобуран тэринэллэр. Сорохтор биһиги тэрилтэбитиниин арыы астанан ыларга дуогабардастылар. 3,4 бырыһыан

сыалаах 24 кг үүттэн 1 кг арыы кэлэр. Оноһуллубут арыыттан анаарын үүт туттарбыт хаһаайын, анаарын биһиги тэрилтэ ылабыт.

Нэһиликтэргэ үлэлиир арыы сыахтара бары үлэлииллэр. Чугас баар нэһиликтэр—Болтоно, Хатылы, Одьулуун, Мугудай, Төлөй, Хоптоҕо киин арыы сыаҕар, Чурапчыга, үүттэрин туттараллар. Бэйэбит 3 үүт таһар массыынабыт аҕалаллар. Ыраах баар нэһиликтэргэ—Арыылаахха, Соловьевка, Чакырга туттарар үүттэрин суотугар уматык тизйэрбиппит. Бу күннэргэ Кытаанахха тизэрдихпит. Эмиэ туттарар үүттэрин суотугар сибииннэ оҕолорун аҕалан биэрдибит, комбикорманан хаачыйдыбыт.

Маҕаһыннарыбытын үрүн аһынан, этинэн, о. д. а. бородуукталарынан быспакка хаачыйабыт. Аҕыйах

кэмнэ арыы астааһына аччыы сылдыбыта, билигин толору кыабынан оноһуллар. Дьокуускайга олорор биир дойдулаахтарбыт көрдөһүүлэринэн, “Чурапчы-Ас” диэн маҕаһыны аһан үлэлэтэн эрэбит. Сайынныга хаһааммыт эппит аҕыйах соҕус. Онон сорох түгэннэргэ кэлиит атыыланыаҕа. Хаачыстыбата үчүгэи булуохпут. Атырдыах ыйыгар бааһынайдартан үүт суотугар сүөһү тутан, буйунабытыгар өлөртөрөн атыыга таһаарыахпыт.

Сотору сайылыкка көһүөхтэрэ. Онон үрүн илгэ өссө дэлэйэригэр эрэнэбит.

Сүүрүк сылгыларбыт этэннэ кыстыгы туораатылар. Сааскы Кыайыы күнүгэр аналлаах сүүрдүү буолбата. Ити АГАТУ балаансатыгар турар ипподром сабыллыбытыттан сибээстээх. Ыам ыйын 10 күнүгэр бу боппуруоска Бырабыыталыстыба

бэрэссэдээтэлин солбуйааччы Михаил Никифоров, Дьокуускай куорат Мээрэ Евгений Григорьев кыттыылаах муннах буолла эрэри, сөптөөх быһаары ылыныллыбата. Сайынны Ыс Хатынга, Ил Дархан бириинигэр ытыллыахтаах сүүрдүүлэр, хамсык ыарыынан сибээстээн, ытыллаллара биллибэт. Быйыл өрөспүүбүлүкэ үрдүнэн 18 ыраас хааннаах сүүрүктэр атылаһыллыбыттара, онон олус хатыһылаах сүүрдүүлэр буолуохтаахтар этэ. Сайын улууспутугар ыһаахха сиэнчэрдэргэ уонна саха сылгыларыгар сүүрдүү былааныыбыт эрэри, ытыллара биллибэт – эмиэ ыарыы хаптайарыттан тутулуктаах.

Кэпсэттэ Алексей СЛЕПЦОВ.

Үүт соботуопкатын муус устар ый түмүгүнэн									
Нэһиликтэр	Былаан	2021 сыл отчуоттуур ый түмүгүнэн				тохсунньу-муус устар 2021 с			
		муус устар		(- +)	в %	былаан	факт	(- +)	толордо
	2021 с	былаан	факт	туонна				туонна	в %
Алаҕар	480	24,58	31,35	6,77	127,6	51,11	68,99	17,88	135,0
Бахсы	275	14,10	18,73	4,63	132,8	29,31	39,58	10,27	135,0
Болтоно	120	6,15	3,53	-2,62	57,4	12,78	7,09	-5,69	55,4
Болугур	484	24,80	31,24	6,44	126,0	51,56	93,39	41,83	181,1
Арыылаах	214	10,96	8,04	-2,92	73,3	22,78	23,22	0,44	101,9
Кытаанах	174	8,89	8,81	-0,08	99,1	18,48	21,59	3,11	116,8
Мугудай	371	19,02	15,91	-3,11	83,6	39,54	34,82	-4,72	88,1
Одьулуун	393	20,12	17,35	-2,77	86,2	41,83	46,59	4,76	111,4
Соловьев	422	21,60	18,96	-2,64	87,8	44,91	33,48	-11,43	74,6
Сылан	539	27,61	19,64	-7,97	71,1	57,40	45,29	-12,11	78,9
Төлөй	377	19,28	16,08	-3,20	83,4	40,09	33,79	-6,30	84,3
Хадаар	420	21,51	19,76	-1,75	91,9	44,72	39,26	-5,46	87,8
Хатылы	178	9,10	7,40	-1,70	81,3	18,92	16,45	-2,47	87,0
Хайахсыт	190	9,71	6,12	-3,59	63,1	20,18	12,88	-7,30	63,8
Хоптоҕо	235	12,05	13,87	1,82	115,1	25,05	31,09	6,04	124,1
Чакыр	380	19,44	36,00	16,56	185,2	40,42	89,76	49,34	222,1
Чурапчы	15	0,77	0,95	0,18	123,4	1,60	2,38	0,78	148,9
Улуус үрдүнэн	5265,10	269,7	273,74	4,05	101,5	560,68	639,67	78,99	114,1

--- ЗДРАВООХРАНЕНИЕ ---

Соблюдайте простые меры предосторожности:

- воздержитесь от рукопожатия или других контактных приветствий;
- держитесь от людей на расстоянии как минимум 1 метра, особенно если у них кашель, насморк и повышенная температура. При нахождении внутри помещения необходимо соблюдать дополнительную дистанцию. Чем на большем расстоянии вы остаетесь, тем безопаснее;
- выработайте привычку носить маску в людных местах;
- в закрытых помещениях количество вирусов в воздухе может резко возрасти. Регулярное проветривание помещения (три-четыре раза в день в течение десяти минут) противодействует этому и снижает риск заражения;
- избегайте мест скопления людей;
- обрабатывайте руки спиртовой салфеткой или тщательно мойте руки с мылом и водой. Уделите особое внимание этому процессу перед приготовлением и потреблением пищи, а также по возвращении домой;
- патогенные микроорганизмы могут

Защитите себя и окружающих от COVID-19!

легко переходить из рук в слизистые оболочки глаз, носа и рта. Не прикасайтесь к своему лицу грязными руками;

- прикрывайте нос и рот сгибом локтя или салфеткой при кашле или чихании;

- избегайте предметов общего пользования, регулярно очищайте поверхности и устройства, к которым Вы прикасаетесь (клавиатура компьютера, панели оргтехники, экран смартфона, пульта, дверные ручки и поручни);

- если у вас жар, кашель или затрудненное дыхание, обратитесь к врачу как можно скорее. Важно, при подозрении на коронавирус стоит оставить больного в отдельной комнате и вызвать врача.

Рекомендации по профилактике заболевания для пожилых людей

В группе риска находятся пожилые люди от 65 лет и старше, особенно если у них в анамнезе имеются хронические заболевания. Иммунная система у пенсионеров в силу возраста ослаблена, что приводит к быстрому проникновению вируса в легкие и развитию тяжелой формы пневмонии, которая представляет опасность для здоровья.

Поэтому людям, которые входят в группу риска, нужно быть особенно внимательными и осторожными. Они должны неукоснительно соблюдать следующие рекомендации:

- как можно реже выходить из дома, избегать общественного транспорта, отказаться от посещения торговых центров, банков, магазинов;
- для приобретения продуктов питания, оплаты услуг рекомендуется пользоваться помощью волонтерской службы или своих более молодых родственников;

- если ваши родственники или знакомые недавно вернулись из зарубежных стран, откажитесь от любых контактов с ними в течение как минимум 14 дней, даже если у них нет никаких внешних признаков коронавируса, возможно заболевание у них протекает в бессимптомной форме;

- как можно чаще мойте руки с мылом;

- не трогайте руками лицо – именно так возбудитель может проникнуть в ваш организм;

- если вы почувствовали, что заболеваете, не ходите никуда сами, вызовите врача на дом;

- если вы простыли и при этом недавно вы или ваши родственники, с которыми вы общались, вернулись из-за границы, обязательно поставьте в известность медицинских работников, они назначат анализ на коронавирус. Здоровья Вам и Вашим близким!

Представительство территориального отдела Управления Роспотребнадзора по РС(Я) в Чурапчинском районе.

ЧУРАПЧЫ - УСПУОРТ ТУОНАТА

Чурапчы улуунун успуорка салаатын "Сага олох" хаһыакка тахсар анал сыһыарыыта

УСПУОРТ ЭЙГЭТИГЭР БИЛЛЭР САЛАЙААЧЧЫ

(Саха сиригэр көнүл тустуу сайдыбыта 65 сылыгар)

Мин кинини өрдөөбүттэн, Арыылаах начаалынай оскуолатын бүтэрэн, Кытаанах абыс кылаастаах оскуолатын интэринээтигэр олорбут кэммиттэн билэбин.

Михаил Егорович Друзьянов, 1949 сыллаахха сэттинни 5 күнүгэр, Белолуобскый нэһилиэгин Арыылаах бөһүөлэгэр колхуостаах дьыэ кэргэннэ бастагы оҕонон күн сиригэр көрбүтэ. Оҕо сааһа Арыылаахха ааспыта. Бэйэтин саастыылаахтарын кытары сырыскаалаһан, тустан, сөтүөлээн, Арыылаахха алаастарыгар аанманнай букул түгэһэ харбаһан, кэбиһиигэ оҕус сизтэн, үөрэх суумкатын сүкпүтүнэн оскуолаҕа үөрэнэн улааппыта.

Сыллар ааһан испиттэрэ... Мишалаах улаатан истэхтэринэ, көрөр-истэр, бүүбэйдир ийэлэрэ ыалдьан, 1953 сыллаахха күн сиригэр барбыта. Иитэр-аһатар аҕалара Дьөгүөр үс оҕоҕо анаардас аҕа буолан хаалбыта. Ол да иһин буолуо, Миша эр киһилии буһан-хатан тахсыта, тулуура, үтүө, сиздэрэй санаалаах буолуута ол кэмтэн инмитэ буолуо диэн испэр сэрэйэ саныбын. Сааһырбыт киһи быһыытынан, бэйэм көлүөнэ дьонун санаан кэлэбин.

1964 сыллаахха, Кытаанах оскуолатыгар Михаил Егорович Захаров математика учууталынан үлэли кэлбитэ (кэлин Саха АССР үтүөлээх тириэньэрэ буолбута). Кини оскуола иһигэр көнүл тустуу сизэсийэтин аһан үлэлэппитэ. Оччотообуга биһиги, оҕолор, тустуу бастагы хардыларынан онно барбыппыт. Ол иһигэр Миша Друзьянов эмиэ баара.

Билигин санаатахха, Саха сиригэр көнүл тустуу тэриллэбитэ абыс эрэ сыл буолбут кэмэ эбит. Михаил Захаров онно бастагы көлүөнэ тустуу маастардарын тустарынан, туһанар албастарын туһунан кэпсиэрэ. Оскуола ыспартыбынай саалатыгар өрөспүүбүлүкэ 1963-1964 сыллардаагы күрэхтэһиитин, Дьокуускай куоракка ытыллыбыт РСФСР 1964 сыллардаагы хаартыскаларын ыйаабыта. Ол оҕолорго улахан интэриэһи тардыбыта. Оҕолор оччолорго сурабырбыт

тустууктар: Николай Гоголев, Алексей Ермолаев, Петр Попов, Эдуард Гегеев, Альберт Захаров тустар маастарыстыбаларыгар улаханник абылаппытара. Кыратык да буоллар, ити бөбөстөр курдук буола сатыырга баҕараллара. Ол курдук, Коля Барашков, Альберт Захаров эмискэ өттүктээн түһэрэрин бэркэ онороро, Митя Попов, аатырар Петр Попов сытыытык тустан кылбаннатарын, кини тустар стойкатыгар тардыһара, Коля Потапов, осетин Эдуард Гегеев хатыламат "обвив" албаһын онороро, Миша Друзьянов көбүөргэ утарсааччытыгар сөкүүндэ да бокуой бизрбэккэ, тэтимнээхтик киирэрэ, Николай Гоголев тустар майгытынан салайтаран тустара.

Ол кэмнэргэ оскуола физкултуураҕа учууталлара күрэхтэһиилэри иилээн-сабалаан ытталлара. Күрэхтэһиилэр абыйах буолаллара. Оскуола күрэхтэһиитэ, Уус Алдан Тандатын, Таатта Туора Күөлүн, Сылан, интэринээт-оскуола оскуолаларын кытары успуорт да көрүннэригэр күрэхтэһиилэр, табаарысты даҕаны көрсүһүүлэрэ буолаталыыллара. Миша бу күрэхтэһиилэргэ бэйэтин боруобаланан бастагы буһууну-хатыыны барбыта. Саамай күүтүүлээх күрэхтэһиинэн оройуон үөрэнээччилэрин сайынны ыспартакыйаадалара буолар этэ. Ол кэмнэргэ умнуллубат тэрээһиннэринэн биллиилээх ыспарсымыаннары кытары көрсүһүүлэр этэ. Итиннэ боксаҕа ССРС успуордун маастарын Филипп Анисимовы, Кытаанах нэһилиэгиттэн төрүттээх көнүл тустууга сахалартан аан маннайгынан Сэбиэскэй Сойууска бастабыт Алексей Ермолаев тириэньэринин Дмитрий Петрович Коркинныын кэлэн, төрөөбүт-үөскээбит нэһилиэгин кытары көрсүһүүтэ, кыһыл көмүс мэтээлин тутан-хабан көрүү, тылын-өһүн истии оскуола үөрэнээччилэрин төһөлөөх долгуппуга буолуой?! Кинилэр курдук биллиилээх ыспарсымыаннар буолуохтарыт төһөлөөх баҕарбатахтара баарай?!

Миша аҕата Дьөгүөр Друзьянов, Сылантан ойох ылан, Уһун Күөл

бөһүөлэгэр көһөн кэлбиттэрэ. Онон Миша Уһун Күөлтэн күһүн Чурапчыга ыспартыбынай оскуолаҕа 1967 сыллаахха тириэньэр Дмитрий Петровичка эрчиллэ, үөрэнэ киирбитэ. Дьэ, көнүл тустуунан утумнаахтык дьарыктанан барбыта.

Бу иннинэ Кытаанах оскуолатыттан Дмитрий Коркин анаан-минээн, чинчийэн, Сеня Морфуну Чурапчыга ыспартыбынай оскуолаҕа үөрэттэрэ киллэрбитэ. Кини кэнниттэн икки сыл буолан баран, Дмитрий Петровичка эрчиллэ, Кытаанах оскуолатын бүтэрэн, Афанасий Захаров, Семен Окоёмов, ини-бии Роман, Константин Лазаревтар, Гоша Местников у.д.а. киирбиттэрэ. Олоххо бэйэлэрин суолларын булуммуттара, ССРС успуордун маастарыгар тийэ үүммүттэрэ.

Миша Чурапчытаагы оҕо ыспартыбынай оскуолатыгар үөрэммит кэмнэрин олус күндүтүк саныыра, учууталларыгар Екатерина Семеновна Лукинаҕа, Ирина Семеновна Шадринаҕа, Василий Федотович Ермолаевка о.д.а. бииргэ эрчиллибит, оскуоланы бииргэ бүтэрбит, оҕо сааһын доһотторун Валерий Семеновы, Павел Пинигини, Афоня Захаровы, Павел Васильевы, Юрий Цыкунову, Игорь Кудрявцевы, Дима Пахомовы у.д.а. наһаа күндүтүк саныыра.

1970 сыллаахха оскуоланы бүтэрэн, Таджикистан Душанбе куоратыгар физкултуура үнүстүүтүгэр үөрэнэ киирэр. Үөрэнэ барарыгар тириэньэр Дмитрий Петрович бэйэтигэр анаан-минээн: "Эйигиттэн улахан тустуук тахсыа суоҕа, маастар буоллаххына үчүгэй, онон үөрэхтэнэн, үлэһит буолуоххун наада, успуорду тэрийээччи үөрэхтээх дьон наадалар", - диэн алгыһын эппит.

Үөрэххэ киирээт, биир дойдугааҕа, сахалартан 1959 сыллаахха ССРС успуордун бастагы маастара, үтүөлээх тириэньэр Борис Герасимович Аргуновка эрчиллибитэ. Уолбут сотору Таджикистан өрөспүүбүлүкэтин сүүмэрдэммит хамаандатыгар киирэр. Миша үөрэнэр

сылларыгар Орто Азия Кубогар, Таджикистан өрөспүүбүлүкэтин күрэхтэһиилэригэр сотору-сотору, сылын аайы кыттар буолбута. Онтуката барыта үтүө түмүктээх буолбута. 1974 сыллаахха ССРС успуордун маастарын даҕастабыранныһын уонна түөскэ илчиллэр значогу илиитигэр туппуга.

Үөрэҕин 1974 сыллаахха бүтэрэн баран, Памирга Куляб куорат педагогическай үнүстүүтүгэр биир сыл үлэлээн баран, Дьокуускай куоракка кэлэн ДСО "Спартак" ыспартыбынай оскуолаҕа дириэктэринэн аһаммыта. Ол кэмнэ каадырдары сүүмэрдээһиннэ уонна аттаран туруорууга улахан болҕомтолорун ууран дьарыктаналлара.

1977 сыллаахха Дмитрий Коркины Дьокуускайга үрдүкү маастарыстыба оскуолатыгар үлэлэтэ киллэрбиттэрэ. Онно Михаил Егорович Друзьяновы завуһунан ылбыттара. Онтон салгыы өр сылларга өрөспүүбүлүкэ успуорт кэммитэтин үөрэтэр - ыспартыбынай отделын салайбыта. Успуорт араас көрүннэрэ сайдалларыгар үгүс сыратын биэрбитэ. Ол да иһин киниэхэ «Физкултуура уонна успуорт үтүөлээх үлэһитэ» Бочуоттаах аат инэриллибитэ.

Михаил Егорович СӨ Бырабыыталыстыбатын эппиэттээх дуоһунаһыгар үлэлии сылдьан, туризм, физкултуура уонна успуорт министриэтибэтэ тэриллэбитигэр, министриэти солбуйааччынан ананан үлэлээбитэ. Кини оҕо успуорда сайдарыгар улахан болҕомтотун уурбута, норуоттар икки ардыларынааҕы "Азия оҕолоро" оонньуулары тэрийээччинэн, салайааччы быһыытынан сылдьыбыта.

Америка Вашингтон штатын Аубрун куорат уонна Чурапчы улуунун Бочуоттаах олохтооҕо, РФ уонна СӨ физическай култуура уонна успуорка туйгуна, көнүл тустууга өрөспүүбүлүкэ категориялаах судьуйа. Манна даҕатан эттэххэ, Олимпийскай чөмпүйүөн Роман Дмитриев АХШ Колорадо штатын Бочуоттаах олохтооҕо буолбут эбит.

Кэнники кэмнэргэ репрессия дьылҕаларын чинчийинэн дьарыктанар. Былатыан Ойуунскайы, Максим Аммосовы, Исидор Бараховы кытары бииргэ үлэлээбит биир дойдугаахпыт Иван Николаевич Винокуров аатын тилиннэригэр Михаил Егорович Друзьянов дьаныһан туран үлэлээбитэ. Иван Винокуров Саха сиригэр төрдүс киһинэн Бырабыыталыстыба бэрэссэдээтэлинэн үлэлии сылдьыбыта биллэр. Чурапчы киинигэр политическай диэтиэтэллэргэ аһаммыт томторго киниэхэ анаан бүүс туруоруллубута. Бу томтор "Судаарыстыбаннас искибизиринэн" биллэриллибитэ.

Михаил Егорович өрүү успуорт туһунан тугу эрэ үйэлээҕи онорорго дьулуурдаабын көрдөрбүтэ. Кини ааптар быһыытынан элбэх буклеттары, бырагыраамалары таһаарбыта. Хаартыска альбомнарын бэлэмнээн таһааран, биллиилээх ыспарсымыаннар ааттарын үйэтиги үгүстүк түбүгүрбүтэ. Итинэн успуорду таптааччыларга бэртээхэй бэлэҕи онорбута. XX-с үйэ бастын ыспарсымыаннарын, тириэньэрдэрин үйэтиппитэ.

**Былатыан КУОРКУН,
үлэ, успуорт, Саха сиригэр
киинэтин бэтэрээнэ.**

Сыһыарыыны бэлэмнээтэ Сэмэн ЖЕНДРИНСКЭЙ.

--- ИЙИРЭХ ТЫЛЫНАН ---

ДОБОРБУТ КЭРИЭНИН ТОЛОРОН

Бииргэ үөрэммит
доторбут Егор
Афанасьевич Нестеров
1970 с. Орто Халыма
улуунун Ойунардаах
бөһүөлэгиттэн төрүттээх
Акулина Петровна
Тарабукинаны көрсөн, Ыал
буолбуттара. Атырдьах
ыйыгар сыбаайбалаан,
кыыс дойдутугар олохсуйа
барбыттара.

Гоша дойдутун наһаа ахтара, уопускаатыгар сотору-сотору кэлэрэ. Быйыл олунньу ыйга эмиэ куоракка көрдөрүнэ кэлэ сылдьан, дойдутугар Чурапчыга тахса сылдьыбыта. Бииргэ үөрэммит доботторунун көрсөн, ирээ-хоро кэпсэтэн, ахтылганын таһааран, эмиэ кэлэ сылдьыах буолан үөрэн-көтөн бараахтаабыта. Аны санаатахха, доборбут барахсаны кытта ити тihэх көрсүһүүбүт эбит... Халыматыгар тийээт, ыараханлык ыалдьан, кулун тутар 24 күнүгэр олохтон туораабыта...

Егор Афанасьевич кэлэ сылдьан, таптыыр-ахтар улуунун хаһыатын "Сага олох" электроннай көрүннэ сурутарын, онон дойдутун сонунун билэ-көрө олорорун, сорох ардыгар суруйбут матырыйааллара онно бэчээттэнэрин эппитэ уонна Кыайыы күнүгэр анаан суруйбут хоһооннорун хаалларбыта, тиксэрэритигэр көрдөспүтэ. Онон Гошабыт кэриэнин толорон, улуустаабы "Сага олох" эрдээксийэ кини уоттаах сэриигэ кыттыбыт дойдутун дьонун туһунан кылгас ахтытын уонна хоһооннорун ытабыт.

Хатылыттан Мария, Николай ИУСТИНОВТАР уонна бииргэ үөрэммит доботторо.

ҮТӨ ААТТАРЫГАР СҮГҮРҮЙЭН

1956 сылтан 1970 сылга диэри Чурапчы Хатылытыгар оҕо буолан оонньообут, эрчимнээх эдэр сааспын атаарбыт, бастаан үлэһит буолан буспут-хаппыт үтө күннэрбин наһаа истинник санаан ылабын. Ол кэмнэргэ саха сэмэй киһитин сизэринэн Ыа-тоҕо кэпсэммит, күннэтэ көрсөр аҕа дьонун уоттаах сэрии, үгүс кутурбан күннэрдээх көһөрүллүү, үлэ фронун кыттылаахтара буолалларынан билбэтэх эбиппин. Араас сылларга оскуолам дириэктэрдэринэн айымныылаахтык үлэлээбит Н.С. Соловьеву, П.Е. Спиридонову, учууталларбын П.Н. Федорову, А. И. Попову, колхуос бэрэссэдээтэллэрин Г.Д. Ефимову, П.С. Соловьеву, И.И. Сивцеву, Е.И. Литвинцеву, нэһилиэк сайдытыгар төһүү күүс буолбут Н.М. Атласову, С.С. Козлову, И.П. Козлову, Н.С. Захарову уо.д.а.

Кыайыы көтөллөнөн кэлбиттэри, бииргэ үөрэммит оҕолорум төрөппүттэрин —Ф.Е. Попову, М.А. Иванову, М.Г. Борисову, М.Д. Иванову, А.Д. Местникову, А.Д. Каргузову, И.А. Павлову, П.В. Парфенову, М.М. Соловьеву билиһиннэриигэ улахан киэн үлэ барбатагынан, бэрт хойутаан сэрии уотун ортотунан ааспыттарын билбитим.

Күндү дьоннорун олобун сырдаппыт оҕолоругар, аймах-билэ дьонугар өйдөбүннүк онорбуттарыгар махтал тылларын аныыбын. Кыайыы скверин эйгэтигэр киирдэхпинэ, истинг изийиэгэ куустарабын.

Кэриэстэбил күннэр кэрэһимтэригэр

Толоонтон тардылаах,
Силистээхтэн

сыдьааннаах,

Хатылыттан хааннаах
Бабааттан барбыт
"Кыһыл барыһаан"

уолаттара

Төлкө-түөрэх түспүт
Төрүт буоргутуттан
Дойду чизин көмүскүү,
Дьонгут дьолун түстүү,
Аттаммыккыт арбаа.

Алаһа дьыллэри хаалларан,
Эрэйи-муну, өлүүнү-сүтүүнү
Энээринэн тэлэннит,
Эрээккит төһө да

аччаатар,

Эргилли үөрүүтүн

билэннит,

Сага олох аартыгар
Аналгытын булангыт,
Алаһа уотун күөдүппүккүт.

Олохпут онкулун
Олохтоон барбыккыт.
Үтүө ааккыт умнуллубатын,

Өлбөөдүйбэт үйэлэниг, Тыылга хаалбыт

муннаахтары.

Дьылба тыйыс ыйааба
Суоһар дьаһал түмүүнэн
Түптэ-түрүлүн түһэрэн,
Кырабын, кыаммаккын

диэбэккэ,

Күүс өттүнэн күһэйэн,
Түһэн да көрбөтөх

Туора сиргэ бырабыллан,
Күндү дьоммут дьылбатын
Кутурбан ыар тыына

кууспута.

Үтүө санаанан салайтара,
Истинг мичээринэн сыдьаайа,
Үлэбэ, үөрэххэ үлүһүйэ,
Үөрэ-көтө сылдьаргыт,

Онорбуккут-туппуккут

Олус үгүһүн сөбөбүн,

Онон олус киэн туттабын,

Уодаһыннаах сылларга

Олорон ааспыттарга

Убаастабыллаах

тылларынан

Уруй —айхал буолуохтун!

Егор НЕСТЕРОВ,
Орто Халыма Ойунардаах
бөһүөлэгэ.

ҮТӨ КИИИ ААТА ҮЙЭЛЭРГЭ АХТЫЛЛАР

Чурапчытаабы ис дьыала отделыгар ГАИ начаалынньыгынан өр сылларга үлэлээбит милииссийэ подполковнига Николай Никанорович Атласов орто дойдуттан туораабыта бу күннэргэ биир сыла туолла.

Чурапчы улуунун дьоно-сэргэтэ Николай Никаноровичи чизинэйин, үрдүк култууралаабын иһин олус ытыктыыллара. Быраабыланы кэспит да буоллахтарына, кыһыран мордьооттонон турбат этэ. Эдэр суоппардарга сүбэлиирэ-амалыыра. Кинилэргэ бастын суоппардар тустарынан холобур оностон кэпсириэ. Олор ортолоругар Федор Николаевич Иванову уонна оччотоогу партия райкомугар энкилэ суох үлэлиир суоппары Манчаары Семенович Толстоухову үгүстүк ахтара. Аны маннька түбэһимэн диэн кытаанах ирдэбили туруорара. ГАИ-га 42 сыл энкилэ суох сулууспалаабыта.Кини туһунан олохтоохтор үгүс истинг-ийирэх тылы этэллэр.

Чурапчы нэһилиэгин Бочуоттаах гражданина, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үтүөлээх тириэньэрэ, физкултура уонна успуорт туйгуна, билигин Москвага олорор Александр Софронов манньк кэпсиир: "Николай Никанорович сытыары-сымнабас, көстөр дьүһүнүнүн ис-киирбэх киһи этэ. Кини тентэбэй массыыналаабын өйдүүбүн. ПМК-5а силиэсэринэн үлэлиир Сергей Голубекка кэлэн, массыынаын иҕинэн аалан чочуйара, үксүн бэйэтэ оностор этэ. Оччолорго биһиги мопедтаах буолан Атласовтан толлор

этибит. Кини оҕолорго туһаайан, уулуссага сэрэхтээхтик сылдьын диэн сүбэлиирэ-амалыыра».

Өрөспүүбүлүкэ биир биллиилээх суоппара Николай Пономарев оччотоогу "Сельхозтехники" оройуоннаабы холбоһугар өр сылларга үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ. Кини этэр: "Биһиги, эдэр суоппардар, Николай Никаноровичи бары ытыктыырбыт. Үчүгэй санаалаах киһи этэ. Ыаллыы Тааттага тийэн суолга патруллуу турарын көрдөхпүтүнэ, тохтоон астына кэпсэтэрибит. Мин оччолорго таас чох тийээ, Харбалаахха сылдьар этим. Кини биһиги тэрилтэбит управляючайыгар Андрей Колесовка иллэн бириэмэтигэр саахыматтыы кэлэрэ. Уопсайынан, саахыматтыырын олус сөбүлүүрэ».

Арасыйыа суол тутуутун Бочуоттаах үлэһитэ Николай Дьяковскай 1974 сыллаахха

суоппар идэтигэр үөрэнэн үлэлии сылдьан, автоинспектор Николай Никанорович Атласовтан толлор этим диэн кэпсиир: "Хаһан да быраабыланы кэһэн түбэспэтэбим. Биридэ эмэ уопсай балыктааһынна, бултааһынна көрсөн кэпсэтээччибит. Киһи гизнэ үтүөкэннээбэ кини этэ. Истин табаарыстарым киэн туттан, астынан: "дьиннээх чизинэй киһи, ГАИ-га манньк дьон үлэлиэхтээхтэр, — дииллэрэ».

Николай Никанорович олобун аргыһа Валентина Кирсановна олох-дьаһах кэмбинээтигэр каадыр отделыгар өр сылларга үлэлээбитэ, партийнай тэрилтэ сэкирэтээрэ буолан, туох-баар дакылаат суругун-бичигин кини бэлэмниирэ. Ол да иһин кэлэктиипкэ кинини Далбар Хотун диэн убаастаан ааттыыллара. Улахан кыыстара Лена Николаевна Ньурба улуунун "Лесная сказка" дьааһыла-саадыгар иитээччинэн, уола Сергей Николаевич дойдутугар Чурапчыга Коммунистической партия оройуоннаабы кэммитизинсэкирэтээринэн үлэлииллэр. Кыһыа Лия Николаевна юстиция майора, Мииринэй улуунугар силиэстийэлиир отделыгар, оттон кыра уола Николай Николаевич Мииринэйгэ сир-уот сыһыаннаһыларыгар управлениега сүрүн исписэлиһинэн үлэлииллэр.

"Үтө киһи аата үйэлэргэ ахтыллар" дииллэринии, Николай Никанорович туһунан сырдык өйдөбүл биһиги сүрэхпитигэр хаалыабыа.

Петр ОКОНЕШНИКОВ.

--- ГИМС ИЗВЕЩАЕТ ---

ВНИМАНИЕ ЛЮБИТЕЛЯМ ВЕСЕННЕЙ ОХОТЫ!

В связи с началом сезона охоты на водоплавающую дичь, Чурапчинский инспекторский участок Центр ГИМС ГУ МЧС России по Республике Саха (Якутия) напоминает:

Весенний разлив рек в Якутии совпадает со сроками открытия на водоплавающую дичь. Многие охотники с целью добычи наибольшего количества трофеев и уединения, переправляются в это время на острова, спускают на реки маломерные суда, используя надувные лодки и металлические корпуса, забывая о быстро меняющейся в эти дни ситуации на реках.

Именно в сезон охоты происходит большинство несчастных случаев на воде и причиной тому чаще всего – несоблюдение элементарных правил безопасности на водных объектах:

- Перегружать лодку (перегруз судна пассажирами приводит к несчастным случаям);
- Управление, посадка, высадка и перевозка пассажиров без надетых спасательных жилетов;
- Раскачивать лодку, вставать во весь рост, садиться на борт;
- Меняться местами при движении лодок и катеров;
- Выходить на маломерном судне в темное время суток;
- Выходить на лодке в нетрезвом состоянии (пьянство основная причина гибели на воде).

Если вы оказались в холодной воде:

- не паникуйте, сбросьте тяжелые вещи, удерживайтесь на плаву, зовите на помощь;
- держите голову высоко над поверхностью воды, постоянно зовите на помощь;

Бывают ситуации, когда пострадавший не может самостоятельно выбраться из воды или когда проваливаются дети, в этой ситуации нужна срочная помощь. Делать это нужно незамедлительно и очень осторожно:

- если беда произошла недалеко от берега и пострадавший способен к активным действиям, ему нужно бросить веревку. Подать длинную палку, ветку, доску, лестницу;
- сообщите пострадавшему криком, что идете ему на помощь, это придаст ему силы, уверенность, надежду;
- для обеспечения безопасности необходимо использовать подручные средства: доску, шест, веревку.

действовать нужно решительно, смело, быстро, поскольку пострадавший теряет силы, замерзает, может погрузиться под воду;

после извлечения пострадавшего из ледяной воды его необходимо незамедлительно отогреть, отвести к ближайшему жилью.

Помните, только быстрые и слаженные действия помогут предотвратить беду.

Помните, в холодной воде человек может находиться не более 20 минут.

Уважаемые охотники! Собираясь на охоту, сообщите близким о количестве выезжающих людей и примерном маршруте вашего движения, не забудьте взять запасную теплую одежду, продуктов должно быть несколько больше чем необходимо. Если потребует помощь, воспользуйтесь средствами сигнализации – фонарем или сигнальными патронами, можно подавать сигналы яркой тканью.

**ВРИО руководителя Чурапчинского инспекторского участка
Центр ГИМС ГУ МЧС России по РС (Я) Госинспектор Т.М. ЛЫТКИН.**

О вопросах привлечения к ответственности по ст. 19.29 КоАП РФ

1. Каким законом установлена ответственность за несообщение о трудоустройстве бывшего служащего?

Статья 19.29 Кодекса Российской Федерации об административных правонарушениях (далее - КоАП РФ) устанавливает административную ответственность работодателя или заказчика работ (услуг) за привлечение к трудовой деятельности либо к выполнению работ (оказанию услуг) бывшего государственного или муниципального служащего с нарушением требований Федерального закона от 25.12.2008 № 273-ФЗ «О противодействии коррупции».

Нарушение выражается в неисполнении обязанности по направлению в десятидневный срок сообщения о заключении трудового или гражданско-правового договора с бывшим служащим по последнему месту его службы, либо в несоблюдении требований к форме и содержанию сообщения.

2. Какие установлены размеры штрафа?

от 2 000 рублей до 4 000 рублей для физических лиц

от 20 000 рублей до 50 000 рублей для должностных лиц и индивидуальных предпринимателей

от 100 000 рублей до 500 000 рублей для юридических лиц.

3. Каким законом установлена обязанность уведомлять бывшего работодателя?

Согласно части 4 статьи 12 Федерального закона от 25.12.2008 № 273-ФЗ «О противодействии коррупции» и статьи 64.1 Трудового кодекса Российской Федерации сообщение направляется в случаях:

1) заключения трудового договора (в том числе срочного) вне зависимости от размера заработной платы с бывшим государственным или муниципальным служащим;

2) заключения гражданско-правового договора с бывшим государственным или муниципальным

служащим на выполнение работ (оказание услуг) стоимостью более 100 000 рублей в месяц (или за менее продолжительный период).

При этом для всех случаев обязательно, чтобы служащий будучи на службе замещал должность, включенную в специальный перечень, и с момента его увольнения с этой должности не прошло два года.

4. Что следует понимать под специальными перечнями должностей?

Под перечнями, установленными нормативными правовыми актами Российской Федерации, следует понимать:

- как перечни, установленные непосредственно для целей названной нормы,

- так и правовые акты, определяющие должности государственной (муниципальной) службы, при замещении которых служащие обязаны ежегодно декларировать сведения о доходах, расходах, об имуществе и обязательствах имущественного характера.

5. Где можно найти информацию о специальном перечне?

Источниками может служить информация, размещенная в правовых системах (Консультант Плюс, Гарант и другие), официальные сайты федеральных ведомств, Правительства республики и органов исполнительной власти, органов местного самоуправления.

6. Что делать, если в трудовой книжке указано место службы без сведений о должности?

Если в трудовой книжке указана только прежняя служба (например, Иванов И.И. проходил службу в органах внутренних дел) рекомендуется уточнить сведения о занимаемой должности.

Для того чтобы понять, необходимо ли направлять уведомление, можно выяснить у работника предоставлял ли он будучи на службе ежегодные сведения о своих доходах, расходах, имуществе и

обязательствах имущественного характера.

Если ответ положительный - уведомление обязательно к направлению.

При возникновении сомнений, нужно уточнить у бывшего работодателя.

7. Как оформить уведомление?

Форма сообщения и требования к его содержанию определены постановлением Правительства Российской Федерации от 21.01.2015 № 29.

8. Куда направлять уведомление?

Сообщение подлежит направлению в государственный орган (орган местного самоуправления), в котором бывший служащий проходил государственную (муниципальную) службу.

Если государственный (муниципальный) орган, в котором служащий проходил службу, на момент заключения трудового либо гражданско-правового договора реорганизован или упразднен, сообщение направляется в государственный (муниципальный) орган, который осуществляет функции реорганизованного (упраздненного) органа.

Если функции реорганизованного (упраздненного) органа распределены между несколькими государственными (муниципальными) органами, допустимо направление соответствующих сведений в любой государственный (муниципальный) орган.

9. Как исчислить срок для направления сообщения?

Сообщение подлежит направлению в десятидневный срок.

Срок начинается течь со дня, следующего за днем заключения трудового (гражданско-правового) договора, и исчисляется в календарных днях.

В случае выпадения последнего дня срока на нерабочий день, сообщение должно быть направлено в ближайший следующий за ним рабочий день.

Чурапчинская прокуратура.

--- КӨР-СЭРГЭЭ ---

«Саха» НКХ ханаалын
Ыам ыйын 17-23 күнүнээби бырагыраамата

Ыам ыйын 17 күнэ Бэнидиэнньик 06:00 - Сана кун 6+ 07:00 - Утро Якутии 6+ 08:00 - Сана кун 6+ 09:35 - Саха сатаабата суох 12+ 10:00 - «Саха сирэ» информационная биэри 12+ 10:15 - Якутск сегодня 12+ 11:00 - Дойдум дьоно 6+ 11:15 - Бай 12+ 12:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 12:15 - Память бессмертна! 6+ 13:00 - Бу Дьокуускай 6+ 13:30 - «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+ 14:00 - Тэтим чааһа 6+ 15:00 - Интеллектуальная игра 12+ 16:00 - «Саха Сирэ» информационная биэри 12+ 16:15 - Интеллектуальная игра 12+ 16:30 - Помните! Через века, через года! Помните... 12+ 16:40 - Матери России 12+ 16:45 - Хотугу сулус 6+ 17:15 - Тыиннаах дор5оон 6+ 18:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 18:15 - Дьулаан дьыала 12+ 18:45 - Актуальное интервью 12+ 19:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 19:15 - Талбан 12+ 20:30 - «Саха Сирэ» информационная биэри 12+ 21:00 - Сээн сирэ 12+ 21:45 - Саха сатаабата суох 12+ 22:15 - Бастын клип 12+ 22:30 - Итоги дня 12+ 23:00 - Бу Дьокуускай 6+ 23:30 - Дьулаан дьыала 12+	Ыам ыйын 18 күнэ оптуорунньук 06:00 - Сана кун 6+ 07:00 - Утро Якутии 6+ 08:00 - Сана кун 6+ 09:35 - Саха сатаабата суох 12+ 10:00 - «Саха сирэ» информационная биэри 12+ 10:15 - Якутск сегодня 12+ 11:00 - Репортаж 6+ 11:15 - Сээн сирэ 12+ 12:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 12:15 - Асчыттар 12+ 13:00 - Бу Дьокуускай 6+ 13:30 - «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+ 14:00 - Тэтим чааһа 6+ 15:00 - К Дню семьи 6+ 16:00 - «Саха Сирэ» информационная биэри 12+ 16:15 - К Дню семьи 6+ 16:30 - Помните! Через века, через года! Помните... 12+ 16:40 - Матери России 12+ 16:45 - Тыиннаахтар умнубат сыллара 12+ 17:15 - Тыиннаах дор5оон 6+ 18:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 18:15 - Дьулаан дьыала 12+ 18:45 - Актуальное интервью 12+ 19:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 19:15 - Олох уоьугэр 12+ 20:30 - «Саха Сирэ» инф.й биэри 12+ 21:00 - Аал-луук мас 12+ 21:45 - Саха сатаабата суох 12+ 22:15 - Бастын клип 12+ 22:30 - Итоги дня 12+ 23:00 - Бу Дьокуускай 6+ 23:30 - Дьулаан дьыала 12+ 00:00 - Олох уоьугэр 12+	Ыам ыйын 19 күнэ сэрэдэ 06:00 - Сана кун 6+ 07:00 - Утро Якутии 6+ 08:00 - Сана кун 6+ 09:35 - Саха сатаабата суох 12+ 10:00 - «Саха сирэ» информационная биэри 12+ 10:15 - Якутск сегодня 12+ 11:00 - Дойдум дьоно 6+ 11:15 - Аал-луук мас 12+ 12:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 12:15 - Полярная звезда 6+ 13:00 - Бу Дьокуускай 6+ 13:30 - «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+ 14:00 - Тэтим чааһа 6+ 15:00 - Бигэ тирэхтээх дьыэ кэргэн-омук кэскилэ 6+ 16:00 - «Саха Сирэ» информационная биэри 12+ 16:15 - Бигэ тирэхтээх дьыэ кэргэн-омук кэскилэ 6+ 16:30 - Куорчэх-шоу 12+ 17:15 - Тыиннаах дор5оон 6+ 18:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 18:15 - Дьулаан дьыала 12+ 18:45 - Актуальное интервью 12+ 19:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 19:15 - Талбан 12+ 20:30 - «Саха Сирэ» информационная биэри 12+ 21:00 - Сээн сирэ 12+ 21:45 - Саха сатаабата суох 12+ 22:15 - Бастын клип 12+ 22:30 - Итоги дня 12+ 23:00 - Бу Дьокуускай 6+ 23:30 - Дьулаан дьыала 12+ 00:00 - Талбан 12+ Ыам ыйын 20 күнэ чэппизэр	06:00 - Сана кун 6+ 07:00 - Утро Якутии 6+ 08:00 - Сана кун 6+ 09:35 - Саха сатаабата суох 12+ 10:00 - «Саха сирэ» информационная биэри 12+ 10:15 - Якутск сегодня 12+ 11:00 - Репортаж 6+ 11:15 - Эл Иитэ 12+ 12:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 12:15 - Асчыттар 12+ 13:00 - Бу Дьокуускай 6+ 13:30 - «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+ 14:00 - Тэтим чааһа 6+ 15:00 - Горожане 12+ 16:00 - «Саха Сирэ» информационная биэри 12+ 16:15 - Уутээн кэпсээнэ 12+ 16:45 - Клевая рыбалка 12+ 17:15 - Тыиннаах дор5оон 6+ 18:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 19:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 19:15 - Олох уоьугэр 12+ 20:30 - «Саха Сирэ» инф. биэри 12+ 21:00 - Эл Иитэ 12+ 21:45 - Саха сатаабата суох 12+ 22:15 - Бастын клип 12+ 22:30 - Итоги дня 12+ 23:00 - Бу Дьокуускай 6+ 23:30 - Дьулаан дьыала 12+ 00:00 - Олох уоьугэр 12+ Ыам ыйын 21 күнэ бээтинсэ 06:00 - Сана кун 6+ 07:00 - Утро Якутии 6+ 08:00 - Сана кун 6+ 09:35 - Саха сатаабата суох 12+	10:00 - «Саха сирэ» информационная биэри 12+ 10:15 - Якутск сегодня 12+ 11:00 - Дойдум дьоно 6+ 11:15 - Сээн сирэ 12+ 12:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 12:15 - Тымныны кыайбыттар 12+ 12:45 - Репортаж 6+ 13:00 - Бу Дьокуускай 6+ 13:30 - «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+ 14:00 - Тэтим чааһа 6+ 15:00 - Кэрэ кэпсээн 6+ 16:00 - «Саха Сирэ» информационная биэри 12+ 16:15 - Кэрэ кэпсээн 6+ 16:30 - Геван 12+ 17:00 - Дойдум дьоно 6+ 17:15 - Тыиннаах дор5оон 6+ 18:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 18:15 - ПроАвто 12+ 18:45 - Актуальное интервью 12+ 19:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 19:15 - Интеллектуальная игра 12+ 20:30 - «Саха Сирэ» инф. биэри 12+ 21:00 - Куорчэх-шоу 12+ 21:45 - Бай 12+ 22:30 - Итоги дня 12+ 23:00 - Бу Дьокуускай 6+ 23:30 - Саха сатаабата суох 12+ 00:00 - Интеллектуальная игра 12+ Ыам ыйын 22 күнэ субуота 06:00 - Бу Дьокуускай 6+ 07:00 - Сана кун 6+ 09:00 - Истин илдьит 6+ 09:45 - Кэрэ кэпсээн 6+ 11:00 - Чэгиэн буолуох! 12+ 12:00 - «Якутия» информационная программа 12+	12:15 - Эр Бэрдэ 12+ 12:45 - Асчыттар 12+ 13:30 - Саха сирэ. Кунтэн кун 12+ 14:30 - Певец Победы 6+ 15:30 - Ус хотой дьоройдаах Булуугэ 12+ 18:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 18:15 - Истин илдьит 6+ 19:00 - Комус тузэн 6+ 19:45 - Сахалы киинэ 12+ 21:00 - Саха сирэ. Кунтэн кун 12+ 22:00 - Кэнсиэр 6+ 00:00 - Кэрэ кэпсээн 6+ Ыам ыйын 23 күнэ баскыһыанньа 06:00 - Бу Дьокуускай 6+ 07:30 - Асчыттар 12+ 08:15 - Парламентский вестник 12+ 08:30 - Саха итэ5элэ 6+ 09:00 - Истин илдьит 6+ 09:45 - Будем вместе 12+ 10:00 - Полярная звезда 6+ 10:45 - Детское время 0+ 11:00 - Саха сатаабата суох 12+ 12:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 12:15 - Тымныны кыайбыттар 12+ 12:45 - Асчыттар 12+ 13:30 - Якутия. День за днем 12+ 14:30 - Геван 12+ 15:00 - Горожане 12+ 16:00 - Саха сатаабата суох 12+ 17:00 - Чэгиэн буолуох! 12+ 18:00 - «Якутия» информационная программа 12+ 18:15 - Истин илдьит 6+ 19:00 - Моя Якутия 12+ 19:30 - Клевая рыбалка 12+ 20:00 - Уутээн кэпсээнэ 12+ 20:30 - Якутия. 20 лет в 21 веке 12+ 21:00 - Якутия. День за днем 12+ 22:00 - Кэнсиэр 6+ 00:00 - Полярная звезда 6+
--	--	--	---	--	--

--- ВАЖНО ЗНАТЬ! ---

Якутскэнерго Центральные Электрические Сети

Работники ПАО «Якутскэнерго» в очередной раз напоминают вам об опасности отдыха на территории охранных зон энергообъектов.

На природе, при выборе места для пикника или активных игр, в первую очередь обращайтесь внимание на наличие вблизи энергооборудования: если рядом расположены опоры, линии электропередачи, кабельные линии, подстанции, то это значит, что

Охранные зоны энергообъектов – не место для развлечений! Уважаемые жители улуса!

прилегающая к ним территория – охранный зона энергообъектов, которую необходимо срочно покинуть. Отдых в таких местах категорически запрещен в виду опасности поражения электрическим током.

Помните, что действующие линии электропередачи находятся под напряжением 110 тысяч вольт, что в 500 раз больше, чем в бытовой розетке. Если приблизиться на недопустимо близкое расстояние к линии или коснуться ее, человек неизбежно попадет под воздействие электрического тока. В таком случае вы подвергаете смертельной опасности не только себя, но и окружающих вас людей.

Энергетики также призывают не разрешать детям

играть возле энергообъектов и на местах, которые не отвечают элементарным нормам безопасности. Им необходимо объяснить, что взаимодействовать с энергооборудованием, забираться на опоры и подстанции, закидывать удочки, воздушные змеи и другие предметы на линии электропередачи, прыгать с парашютом и другими летательными аппаратами в охранных зонах энергообъектов КАТЕГОРИЧЕСКИ ЗАПРЕЩЕНО, поскольку может быть СМЕРТЕЛЬНО опасным.

Берегите себя и своих близких! Помните, что никакие развлечения и яркие эмоции не должны стоить вам здоровья и жизни.

Пресс-служба Центральных электрических сетей ПАО «Якутскэнерго».

--- КЭРИЭСТЭБИЛ ---

Күндү киһибит, быдан дьылларга быраһаай...

Олох диэн чыычаах түннүгүнэн элэс гынан көтөн ааһарыгар холуулар. Кырдьыга да, оннук эбит...

Биһиги дьиз кэргэн аба баһылыга, кэргэним **Михайлов Вячеслав Октябринович** ыарахан ыарыыттан соһуччу олохтон туораабыта номнуо 40 хонуга туолла. Кини бэс ыйын 26 күнүгэр 1964 сыллаахха Амма Солободатыгар Елена Николаевна уонна Октябрин Афанасьевич дьиз кэргэттэригэр төрөөбүтэ.

Слава дьонно 1968 сыллаахха 3 оҕолорун илдьэ, Чурапчы Мугудайыгар Калинин аатынан соһуоска үлэли кэлбиттэрэ. Онон дьоллоох оҕо сааһа Мугудай сиригэр ааспыта. 1971с. Мугудай орто оскуолатыгар бастакы кылааска үөрэнэ кирибитэ. Слава оскуола үөрэнэр сылларыгар улахан кылаас уолаттара Николай Сивцев, Николай Прокопьев, Николай Красильников гитараба оонньууларын умсугуйан истэрэ. Кинилэри үтүктэн, дьобура аһыллан, гитараба оонньуу үөрэммитэ, ырыа абыллар ылларбыта. Олобун устата ол идэтин арахсыспат аргыс оностон, истээчилэргэ элбэх кэрэ ырыалары бэлэхтээтэ. Кини ырыалара билигин да араадыһаба, тэлэбидэһнэһэ иһиллэр, саныырга олус үчүгэй.

Сойуус сабана, “Оскуола – производство–үрдүк үөрэх” бачымынан, 1981 сыллаахха оскуола кэнниттэн, Карл Маркс аатынан соһуоска сүөһү көрөөччүнэн үлэтин сабалаабыта. Салгыы 1982 с. Сэбиэскэй армияба 2 сыл Бурятияба сулуспалаабыта. 1985с. Өлүхүмэтэби тыа хаһаайыстыбатын техникумугар үөрэнэн, техник-теплотехник идэтин баһылаабыта. Устудьоннуур сылларыгар уус-уран самодеятельноска, уопастыбаннай үлэбэ көхтөөхтүк кыттар, биригэ үөрэммит, үөрэппит дьонун ытыктабылын ылбыта. Ону элбэх махтал суруктар, бочуотунай грамоталар туоһулулар.

1988с. Мугудай соһуоска инженеринэн үлэбэ кирибитэ. Мугудай култуурунай тэрээһиннэригэр көхтөөхтүк кыттар. Ол кэмнэ эпистиэнэстээбин билэн, нэһилиэк дьаһалтатын соруудабынан Москва курдук сиртэн профессиональной мусукаалынай аппаратура аҕалар чиескэ тиксибитэ. 1993с.

“ЯкутскАгропромга” электросыбаарсыгынан үлэлээбитэ.

1999с. олобун аргыһын көрсөн ыал буолбута. Талбыт курдук, кыыс, уол оҕолордоһон, дьиз-уот туттан, Эңсизэли хочотугар Нам сэлээннэтин иккис дойдун оностон олохсуйбута. Намна көспүт кэммиттэн «Намгазстрой» тэрилтэбэ селиэсэр монтажыгынан үлэлээбитэ. Үгүс үтүө дьоннуун билсэн, доһордоһон, ыллыыр дьобурун арыян, улуус култуурунай олоһор көхтөөхтүк кыттар. Аһымал кенсиэрдэргэ кыттан, сэмэй кылаатын киллэрсэрэ. Үгүс ырыа куонкустарыгар кыттарын үлэлиир тэрилтэтэ өйүүрэ. Намнаабы «Хатынчаан» студия салайааччытынын Гаврил Мальцевтынын, оранжировщик Иннокентий Местниковтынын билсэн, кинилэр көмөлөрүнэн Слава үгүс ырыата айыллыбыта. Нам улуунугар «Ыллыыллар эр дьон», «Голоса Эңсизэли» ырыа күрэхтэригэр, ону таһынан атын улуустарга – Мэнэ Ханаласка, Уус Алданга, Тааттаба, Ньурбаба, Кэбээйигэ, Чурапчыга, Бүлүүгэ, Дьоккуускай куоракка, оннооһор Тиксиигэ тийэ кыттан, үгүстүк лауреат уонна дипломант аатын ылбыта. Михаил Макаровтынын Хамабатта сыннаалан киинигэр «Дорбоонноох түһүлгэ» диэн сыл бырайыагынан ааттаммыт мусукаалынай дебаттара үрдүк таһымнаахтык ааспыта. Гаврил Мальцевтынын «Отчут уол» ырыатыгар клип онорон, «Саха» НКХ ханаалыгар билигин да көстөр.

Слава үлэтин сыаналаан, күүс-көмө буолбут дьонугар-сэргэтигэр махталым мунура суох. Кини киһи быһытынан олус үөрүннээн майгылааба, үгүс үтүө хаачыстыбалааба: сүрдээх чизинэй, түргэн-тарбан туттуулаах, үлэһит бэрдэ, куруук ырыа аргыстаах уонна аҕа, эр киһи быһытынан киэн көбүстээх, холку майгылаах этэ...

Биһиги дьиз кэргэн ыарахан кэммитигэр күүс-көмө, өйбүл буолбут дьоммутугар барыгытыгар барба махталбытын тиздэбит. Ол курдук, чуолаан, аҕабыт

биригэ үөрэммит табаарыстарыгар, доһотторугар: С.С. Красильниковка, В.В. Короткихка, В.П. Захаровка, П.Г. Пермьяковка, В.Д. Захаровка, В.Д. Жирковаба, М.Д. Смирниковка, ФГОУ ВО АГАТУ кэлэктиибигэр, профсоюзунугар, К.К. Кривошапкинга, Чурапчы улуунун дьокутааттарыгар, Намнаабы “Стройуниверсал” дириэктэригэр М.В. Николаевка, Намнаабы култуура үлэһиттэригэр, чуолаан И.С. Новиковка, Т.М. Гаврильеваба, А.И. Татариновка, М.М. Макаровка, «Хатынчаан» студия салайааччытыгар Г.С. Мальцевка, Дм. Барабановка, М.Сидоровка ону таһынан өрөспүүбүлүкэ 1981 сыллаах РАК выпускаарыгар, дьиз кэргэнинэн доһордоспут дьоммутугар А.В., Н.М.Потаповтарга, Д.Л., Л.С. Решетниковтарга, биригэ үлэлээбит кыргыттарбар: Т.И. Трапезниковаба, Д.А. Бочареваба, Е.П. Корякинаба, Т.Н. Москвитинаба, Л.И. Слепцоваба, Т.Д. Ивановаба, биригэ үөрэммит оҕолорбор, ЖО -42 биригэ үөрэммит однокурсничааларбар, аҕабыт “Намгазстройга” биригэ үлэлээбит уолаттарыгар Н. Зыряновка, П. Калачевка, А.Н. Ивановка, сүбэ-ама буолбут М.И. Сыромятниковаба, Г.Г. Алексееваба, Т.Т. Местниковаба, М. Смирниковка, Чурапчыга олорор аймактарбар Дьячковскайдарга, Пермьяковтарга М.Н., Д.Д. Сивцевтарга, кэргэним биригэ төрөөбүттэригэр, аҕатыгар, кийиппитигэр Марияба уонна күүс-көмө буолбут бары дьоммутугар махталбытын тиздэбит. Иллээх олобу, эйэлээх халлааны, чэигэн доруобуйаны, таһаарылаах үлэни-хамнаһы баҕарабыт.

Кэргэнэ, оҕолоро.

БИЛЭРИИ / ОБЪЯВЛЕНИЕ

Одьулуун нэһилиэгин киинигэр 1985с. тутуллубут 80кв. м. иннээх буруус дьизлээх уһаайба атылланар. Гаас стояга кэлэн турар. Сьяната – 1000 000 солк. Түһэрсииэххэ сөп. Билсэр төл: 89142706277.

Биригэ оскуолаба үөрэммит табаарыспыт

МИХАЙЛОВ Александр Иннокентьевич

соһумардык олохтон туораабытынан, биригэ төрөөбүт убайдарыгар Афанасий Иннокентьевичка, Иннокентий Иннокентьевичка, кинилэр дьиз кэргэттэригэр, уолугар Александрга, бары аймактарыгар дириң културбаммытын тиздэбит.

Чурапчытаабы 8 кылаастаах оскуола 1984 сыллаах, Чурапчытаабы орто ыспартыыбынай интэринээт-оскуола 1986 сыллаах выпускаара.

Чурапчы нэһилиэгин олохтооҕо, күтүөппүт

ОКОНЕШНИКОВ Владимир Иванович

соһуччу олохтон туораабытынан, кэргэнигэр, биригэ үөрэммит дьүөгэбитигэр Елена Семеновнаба, оҕолоругар дириң културбаммытын тиздэбит.

Одьулуун орто оскуолатын 1986 с. бүтэрибит доһотторо.

Дьоккуускай куорат олохтооҕо, күндү балтыбыт, эдьийибит

БОРИСОВА Ирина Васильевна

соһумардык олохтон туораабытынан, тапталлаах санаспытыгар Елена Дмитриевна Илларионоваба, биригэ төрөөбүттэрин дьиз кэргэнигэр, аймактарыгар дириң културбаммытын тиздэбит.

Дьоккуускайтан, Хадаартан, Чакыртан, Орто Халыматтан, Бэрдыгэстээхтэн, Хатылыттан Капитоновтар, Давыдовтар, Осиповтар, Андреевтар, Адамовтар, Жирковтар, Афанасьевтар, Чичигинаровтар, Шариннар дьиз кэргэннэрэ, кинилэр оҕолоро.

Сырдык мөссүөнэ мэлдьи тыыннаах буолуоҕа...

Тапталлаах кэргэним, күн күбэй ийэбит, эбэбит, хос эбэбит **Карпова Люция Васильевна** ыараханньык ыалдьан, соһумардык олохтон туораабыта бу дьыл, ыам ыйын 7 күнүгэр 40 хонугун туолла.

Кини Чурапчыга кэлиэбиттэн, улуус прокуратураатыгар 20 сыл устата суруксутунан үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ, үгүс грамоталарынан наҕараадаламмыта.

1978с. Михаил Лазаревич Карповка кэргэн тахсан, икки оҕону иитэн, улаатыннарар, 6 сиэннэнэн, 3 хос сиэннэнэн, 42 сыл устата дьоллоохтук олордубут. Биһиги ийэбит, эбэбит олус үөрүннээн майгылааба, ыраас дууһалааба, бүгүрү үлэһит этэ. Олус ыалдытымсах, кирибит киһини чөйдөппөккэ ыппат буолара. Куруутун күлэ-үөрэ сылдыра, оҕуруоччут бастына этэ. Оурсуну, помидору, хаппыыстаны сөбүлээн олордору. Онтукатын ыалдытты кэлбит дьүөгэлэригэр хайаан да кэһиһлээн ытара. Чурапчыга да, Чакырга да элбэх дьүөгэлэрдээбэ. Мэлдьи холобурга, хайбага сылдыра хаһаайка этэ. Нэһилиэккэ ытыгылар араас күрэхтэһиһилэргэ көхтөөхтүк кыттар. Ону элбэх ахсааннаах грамоталар, махтал суруктар туоһулулар. Эдэрдии эрчимнээбэ, кырдыбаастарга улаханньык ытыктанар киһи этэ.

Күндү киһибит сырдык мөссүөнэ өйбүтүгэр-санаабытыгар мэлдьи тыыннаах хаалыаба. Кини холобур буолар олобун кэнчээри ыччаттара салгыахтара. Иккис дойдун оностубут Чакырын буора сымнабас тэллэх, сылаас суорбан буоллун...

Кэргэнэ Михаил Лазаревич, кыһа, уола кинилэр дьиз кэргэттэрэ.

Ген. дириэктэр - **Н.М. СТРУЧКОВА**.
Кылаабынай эрдээктэр - **Л.В. ГОРХОВА**.
Шеф эрдээктэр - **Е.Г. МАКАРИНСКАЯ**.
2-с категориялаах эрдээктэр - **А.М. СЛЕПЦОВ**.
1-кы категориялаах эрдээктэр - **А.Н. ЗАХАРОВА**.
Кэрэспэдиэнтэр - **С.А. ЖЕНДРИНСКЭЙ, М.В. ПЕТРОВА**.
Танааччы - **Л.К. ПОПОВА**.
Бэчээттээчи - **Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ**.

Тэрийэн таһаарааччылар: СӨ Бырабылгалыстыбата, Саха Өрөспүүбүлүкэтин “Сахабэчээт” Судаарыстыбаннай автономнай тэрилтэтин “Сана олох” хаһыат эрдээксийэтэ.
677000, Дьоккуускай к., Орджоникидзе ул. 31, 124 каб.
төл/факс: (411-2) 34-39-17 e-mail: sakhabecheat@mail.ru.
Российской Федерация Роскомнадзор СӨ салалтатыгар 2020 с. бэс ыйын 3 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – **ПН №ТУ14-00559**.

Эрдээксийэ аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс ул., 26 “а”.
Төлөпүннэрбит: эрдээктэр – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358.
E-mail: sanaoloh@mail.ru, сайт: sanaoloh.ru, instagram: @sanaoloh

Бэчээккэ сакаас: № 34 (11787)

Кээмийэ: 2 бэч. лист

Ахсаана 1250. Хаһыат сыаната: 15

Ааптар сурууар этиһэр санаа редакция позициятыгар мэлдьи сөп түбэхэр буолбатах. Суруука ыйыллар чакылар кырыыаастаахтарыгар эпистиһэһи ааптар тус бэчээт сүгэр.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графика: 16 х 00 м. Бэчээккэ бэрилиннэ: 16 х 00 м. “Сахабэчээт” автономнай тэрилтэтин “Сана олох” хаһыат эрдээксийэтигэр 13.05.2021 с. офсетка бэчээттэннэ. Типография аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс ул., 26 “а”. Индекс: ПИ964. Хаһыат нэдиэллэбэ икитэ: оптуорунньука уонна бэтиинсэбэ тахсар.